

The Use of Information Technology for School Management in Education Opportunity Expansion Schools under the Suratthani Primary Education Service Area Office 1

Kawintra Suanlim¹, Somkid Narkkwan²
and Sathaporn Sungkaow Suttirak³

¹B.A. (Information Management), Teacher,

Banbangyai school Muang, Suratthani

E-mail: suepkathin@hotmail.com

²Ed.D.(Leadership in Educational Administration), Lecturer,

³Ph.D.(Educational Administration), Lecturer,

Suratthani Rajabhat University

171

ปีที่ 23

ฉบับที่ 1

ม.ค.

-

พ.ย.

2560

Abstract

The objectives of this research were to study, compare and suggest the guidelines for the use of information technology for school management in educational opportunity expansion schools under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1. Data were collected from 220 teachers by using a questionnaire with reliability of 0.973 and an interview with 10 teachers. The obtained data were analyzed by using mean, standard deviation, and t - test. The research results showed that the use of information technology for school management in overall was

at a high level in descending order: academic administration, personnel administration, general administration, and budget administration. The comparison of the use of information technology based on gender showed a different use of information technology at a statistical significance level of 0.05. However, the comparison of the use information technology based on background education and work experience showed an identical use of information technology. The suggestions regarding operational guideline suggested that the schools should apply information technology into manpower planning and use computers in preparing meeting minutes for administrators, teachers, and school committees.

Keywords: academic institution administration,
educational opportunity expansion
schools, information technology

ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

กวินตรา ช้วนลิ้ม¹, สมคิด นาคขวัญ²
และสถาพร สังข์ขาว สุขธิรักษิ³

¹สส.บ. (การจัดการสารสนเทศ) ครู

โรงเรียนบ้านบางใหญ่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

E-mail: suepkathin@hotmail.com

²กศ.ด. (ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา) อาจารย์

³ปร.ด. (การบริหารการศึกษา) อาจารย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

173

ปีที่ 23

ฉบับที่ 1

ม.ค.

-

เม.ย.

2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ
และเสนอแนะแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 220 คน
เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.973
และสัมภาษณ์ครูผู้สอน จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสถิติได้แก่การทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านการบริหารวิชาการ ด้านงานบริหารงานบุคคล ด้านงานบริหารงานทั่วไป และด้านงานบริหารงบประมาณ ผลการเปรียบเทียบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจำแนกตามเพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน การศึกษาแนวทางการดำเนินงาน พบว่า โรงเรียนควรมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการวางแผนอัตรากำลังโรงเรียนควรมีการใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการบันทึกการประชุม ทั้งของผู้บริหาร ครู และ คณะกรรมการสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, เทคโนโลยีสารสนเทศ, โรงเรียนขยายโอกาส

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา การเรียนการสอน ที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้มีความทันสมัยทันยุคทันสมัยต่อนวัตกรรมที่ล้นหลามเข้ามาสู่สังคมไทยอย่างต่อเนื่องเช่นนี้ การปรับตัวในด้านการบริหารการศึกษา ให้รู้เท่าทันสังคมโลกจึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง การบริหารจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 หมวด 4 ได้กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในมาตรา 64 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 กล่าวว่า ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ และมาตรา 66 ได้กำหนดไว้ว่า ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สำหรับพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้สร้างความท้าทายแก่ผู้บริหารทุกระดับเป็นอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้สร้างผลกระทบต่อวัฒนธรรมความคิด และรูปแบบในการแก้ปัญหาของบุคคล ซึ่งผู้บริหารในอนาคตต้องมีทักษะโดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจในศักยภาพ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องและ

เกิดประโยชน์แก่องค์กร ผู้บริหารต้องตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ผู้บริหารต้องรับผิดชอบในการกำหนดกลยุทธ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน แต่ยังมีผู้บริหารบางส่วนยังขาดวิสัยทัศน์ในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารหลายคนยังติดอยู่กับระบบงานแบบเดิมๆ ไม่ยืดหยุ่น ตลอดจนมีความคิดหรือกระบวนทัศน์ (Paradigm) ที่ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ยอมรับและกล้าต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี แต่ก็คงไม่มีใครปฏิเสธที่ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการดำเนินงานในอนาคต

การบริหารการศึกษานั้นถือเป็นกระบวนการในการดำเนินการที่มีความเป็นเอกภาพและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มตามศักยภาพของตน มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้อย่างมีความสุข ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้น ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารจะต้องอาศัยรูปแบบกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายมาบูรณาการเข้าด้วยกัน เช่น กระบวนการวางแผน การจัดองค์กร การอำนวยการ การประสานงาน การใช้ปัจจัยงบประมาณและการมอบหมายงาน เพื่อให้กิจกรรมที่ดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด แต่ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมทุกกระบวนการผู้บริหารจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการดำเนินกิจกรรมทั้งสิ้น เพราะข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประสิทธิผลและคุณภาพของการดำเนินงานในทุกๆ รูปแบบและทุกๆ กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศจะเจริญก้าวหน้าและกลายเป็นส่วนสำคัญในการบริหารจัดการในองค์กร แต่ปัญหาการดำเนินงานก็ยังปรากฏให้แก่ใช้อยู่ตลอด ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำข้อมูลมีความล่าช้าและเกิดความผิดพลาดอยู่บ่อยๆ มีสารสนเทศที่ไม่ถูกต้องกับระบบการบริหาร รวมทั้งขาดความเป็นปัจจุบันและความต่อเนื่องของข้อมูล ยากต่อการสืบค้นเมื่อมีความต้องการใช้อย่างเร่งด่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) รวมทั้งผลจากการวิเคราะห์สถานการณ์การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และข้อเสนอยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา ได้ระบุปัญหาวิกฤตทางการศึกษาที่สำคัญของชาติเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล พบว่า ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างคนดี มีปัญญา หรือให้มีความรู้คู่คุณธรรม การพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการกระจายความรู้สู่สถานศึกษา ชุมชนและสังคมไทยยังไม่มาก สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน E-learning ยังใช้ไม่แพร่หลาย ยังไม่มีสถานศึกษาที่นำระบบมาใช้จัดการศึกษาถึงขั้นตัดสิ้นผลการเรียนได้โดยตรง ส่วนในระบบการศึกษาปกติเป็นเพียงการนำเสนอเนื้อหาเพิ่มเติม ซึ่งยังดำเนินการได้ไม่ตลอดแนวหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน

การผสมผสานเทคโนโลยีให้เข้ากับการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นในโลกที่ต้องอาศัยการหาข้อมูลและการสื่อสารซึ่งเพิ่มคุณค่าให้แก่การเรียนรู้ แต่เทคโนโลยีในการศึกษาไม่ได้สิ้นสุดอยู่เพียงแค่นี้ ยังมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทักษะที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนใช้ทรัพยากรที่มีอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เทคโนโลยีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ทำให้มาตรฐานการเรียนการสอนและการเรียนรู้ดีขึ้นอย่างมาก จากการศึกษาการใช้เทคโนโลยีของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า การจัดทำเว็บไซต์โรงเรียนยังมีไม่ครบทุกโรงเรียน การจัดทำ จัดส่งข้อมูลโปรแกรมระบบบริหารจัดการข้อมูล

สารสนเทศของโรงเรียนยังล่าช้าอยู่ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ งานบริหารทั่วไป งานบริหารบุคลากร และงานบริหารงบประมาณยังไม่แพร่หลาย ส่วนใหญ่ยังคงยึดกับการทำงานแบบเดิมๆ อีกทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของคุณครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ยังมีอยู่น้อย เนื่องจากปัญหาด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) ที่ขาดแคลน ล้าสมัย รวมทั้งบุคลากรยังขาดความรู้ ความสามารถในทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากความสำคัญและสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 และเป็นส่วนหนึ่งผู้ประสบปัญหา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการ และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา อีกทั้งยังสามารถต่อยอดในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอีกต่อไป

วิธีการศึกษา

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์มาจากการวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 518 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าและแบบสัมภาษณ์ สถิติเบื้องต้นที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ประกอบด้วยข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและด้านการบริหารสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส ใน 4 ด้านดังนี้

ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทุกท่านและพบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและมีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 10 ปีเป็นส่วนใหญ่

ข้อมูลด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การใช้คอมพิวเตอร์จัดทำข้อมูลการลงทะเบียนนักเรียนและเก็บข้อมูลคะแนนนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและพัฒนางานวิชาการ และมีการจัดระบบสารสนเทศ โดยการซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ และการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำวารสารวิชาการโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้ทุกโรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลนักเรียนโดยการลงทะเบียนนักเรียนและเก็บข้อมูลนักเรียนสะสมทุกโรงเรียนจึงมีการปฏิบัติกรอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา นอกจากนี้ปัจจุบันทุกโรงเรียนยังมีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลจึงทำให้มีการใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ จากอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 ที่กล่าวว่า หน้าที่และการดำเนินงานบริหารวิชาการ มีการวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของ

สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชา สีหาวังษ์ (2553) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่าระดับปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิวัฒน์ หมวกทอง (2557) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ด้านงานบริหารงบประมาณโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การจัดซื้อจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารมาใช้ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการใช้คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับงบประมาณ และการจัดซื้อสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาผ่านระบบออนไลน์ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในรายวิชาต่างๆ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนให้ความสำคัญเรื่องของเทคโนโลยีจึงได้มีการจัดซื้อ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เทคโนโลยีอื่นๆ มาช่วยในการปฏิบัติงานทั้งด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอน และมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสาร ใช้เพื่อการติดต่อระหว่างหน่วยงานราชการมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชูญาอี อุบา (2557) ที่กล่าวว่า ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานบริหารงบประมาณมีการดำเนินงานหลายด้าน เช่น ระบบสารสนเทศสำหรับงานธุรการ การเงิน พัสดุและครุภัณฑ์ แบบฟอร์มงานสารบรรณทะเบียนหนังสือราชการ รายรับรายจ่ายเงินงบประมาณและเงิน

นอกงบประมาณ การเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายพัสดุ ทะเบียนครุภัณฑ์ สามารถนำสารสนเทศนี้มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน การเงินให้มีประสิทธิภาพสูง ทั้งการวางแผนงบประมาณให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของพรพัสพันธ์ พรพุทธิชัย (2554) ได้วิจัยเรื่องสภาพการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ระดับมากมีการปฏิบัติบ่อยครั้ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวดี เทียนไชย (2552) ได้วิจัยเรื่องสภาพการนำยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาบริหารจัดการในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การนำยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัด สมุทรสงครามมีสภาพการดำเนินงานทั้งในภาพรวมและจำแนกตามยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคลากร

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคลากร โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ รองลงมา การใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างกัน เพื่อช่วยให้บุคลากร ทำงานได้รวดเร็วขึ้น และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการวางแผน อัตราากำลังอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันบุคลากรที่จบ การศึกษาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีเยอะจึงทำให้โรงเรียนสามารถ คิดสรรบุคลากรที่ตรงกับความต้องการและความสามารถมาทำงาน และ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจึง ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านนี้ต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ด้วย อีกทั้งในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น

ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องงานจึงทำให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างการโดยใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมเดช สีแสง (2547) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานด้านบริหารบุคคล มีด้านที่สำคัญดังนี้ 1) การวิเคราะห์งาน 2) กำหนดตำแหน่งของบุคลากร เป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบหรืองานที่ผู้ดำรงตำแหน่งต้องปฏิบัติ ตลอดถึงคุณสมบัติและค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน 3) การจัดหาบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน 4) การพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากร เป็นวิธีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้น เช่น การฝึกอบรม การศึกษาต่อ การดูงาน 5) การรักษาระเบียบวินัย เป็นการกำหนดระเบียบแบบแผนและข้อปฏิบัติในการอยู่ร่วมของบุคคลในองค์กร 6) การสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นการจูงใจการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรตามสิทธิโอกาสและเหตุผล เพื่อเป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Davies JoAnne Elizabeth (2002) จากมหาวิทยาลัยอัลเบิร์ต ประเทศแคนาดา ได้วิจัยเรื่องเรื่องการประเมินและคาดคะเนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับปริญญาตรี พบว่า ควรเพิ่มความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่นักศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมครุให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนที่จะออกไปสอนนักเรียนในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชา สีหาวัดน์ (2553) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ระดับปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารทั่วไป

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาด้านงานบริหารงานทั่วไปโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การใช้อินเทอร์เน็ต

ในการรับ-ส่ง เอกสารราชการ รองลงมาการรวบรวมข้อมูลและแนวปฏิบัติ งานธุรการโรงเรียนใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูล และการใช้คอมพิวเตอร์ มาช่วยในการบันทึกการประชุม เช่น ประชุมครู ประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษา ฯลฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันทุก โรงเรียนมีระบบ E-Office ซึ่งเป็นระบบที่ใช้ในการรับ-ส่งเอกสารราชการ ต่างๆ ทำให้สะดวกในการติดต่อประสานงานมากขึ้นจึงทำให้มีการใช้อย่าง แพร่หลาย และมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดทำ จัดเก็บข้อมูลเพื่อ ความปลอดภัย ความสะดวก ความรวดเร็วในการใช้ข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ ปถมภรณ์ สุขสะอาด (2551) ที่กล่าวว่า งานบริหารทั่วไป เกี่ยวข้องกับการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การจัดระบบ งานธุรการใน สถานศึกษา งานกิจการนักเรียน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Muhammad Z. M. Zain, Hanafi Atan & Rozhan M. Idrus (2004) ได้วิจัยเรื่องผลกระทบทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานโรงเรียนในประเทศมาเลเซียพบว่า การบริหารโรงเรียนใน ทุกๆ ด้านต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ เป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ R. Bisaso, et al, (2008) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาการใช้ของระบบสารสนเทศสำหรับการจัดการการศึกษาใน Uganda และ Botswana พบว่าการใช้ของระบบสารสนเทศสำหรับการจัดการการศึกษา ใน Uganda และ Botswana สามารถใช้บริหารจัดการได้ในเรื่องต่างๆ เช่น การเงิน วิชาการ การบริหารงานบุคคล และงานทั่วไปซึ่งช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของฉนวน อุทโท (2553) ได้วิจัยเรื่องการ ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 3 พบว่า สภาพการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 3 ด้านการบริหารทั่วไปมีสภาพการใช้ในระดับ มากเช่นเดียวกัน

แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส

การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้โดยการส่งเสริม/พัฒนาการให้นำเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยมาไว้ในห้องเรียนแต่ละห้องเพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรสนับสนุนให้มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้งานให้มากที่สุด และควรพัฒนาการใช้ให้แก่ครูและบุคลากรให้มากที่สุด เพื่อจะได้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน ควรมีการจัด E-learning ในรายวิชาทฤษฎีพื้นฐานในบางรายวิชา และนำข้อมูลสารสนเทศมาเป็นข้อมูลในการวางแผน พัฒนาในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการ และบริหารทั่วไป ทั้งนี้ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการปรับปรุงระบบ IT ให้มีประสิทธิภาพ เพราะโรงเรียนมีขนาดเล็ก งบประมาณที่ได้ไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงพัฒนา ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ก็เป็นเช่นนั้น ระบบอินเทอร์เน็ตมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ เผ่าเวียงคำ (2552) ได้วิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน ควรมีการพัฒนาหรือจัดหาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการดูแลระบบ ควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้นและมีการระดมทรัพยากรจากภาครัฐ ชุมชนและองค์กรอื่นๆ ควรมีการพัฒนาหรือจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับการใช้งาน กรรมการสถานศึกษาควรเข้ามามีบทบาทในการวางแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร และระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

สรุป

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหาร

วิชาการ ด้านงานบริหารงานบุคคล และด้านงานบริหารงานทั่วไป มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านงานบริหารงบประมาณ มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก โรงเรียนขยายโอกาสในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ให้ความสำคัญเรื่องเทคโนโลยี และมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นงานด้านวิชาการ ช่วยในด้านการจัดการเรียนการสอน การค้นหาข้อมูลงานการบริหารบุคคล ช่วยในเรื่องการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กร และนอกองค์กร งานแผนและงบประมาณ ช่วยในเรื่องการวางแผนการดำเนินงาน การค้นหาข้อมูลสำหรับการวางแผน และด้านการบริหารทั่วไป แม้กระทั่งนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การบริหารสถานศึกษามีคุณภาพและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส พบข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ ดังนี้ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ 1) โรงเรียนควรมีการจัดซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการดำเนินงาน วิชาการ 2) โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำวารสารวิชาการ 3) โรงเรียนควรมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการวางแผนอัตราค่าจ้าง 4) โรงเรียนควรมีการใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการบันทึกการประชุม เช่น ประชุมครู ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

- Davies JoAnne Elizabeth. (2002). **Assessing and Predicting Information and Communication Technology Literacy in Education Undergraduates**. Dissertation Abstract International. AAT NQ68568.
- Muhammad Z. M. Zain, Hanafi Atan & Rozhan M. Idrus. (2004). The Impact of Information and Communication Technology (ICT) on the Management Practices of Malaysian Smart Schools.

International Journal of Educational Development, 24(2).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

Ministry of Education. (2002). **National Education Act B.E.1999 and edited 2nd B.E. 2002**. Bangkok: Express Transportation Organization of Thailand (in Thai).

_____. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ชุมชนผู้สมัครการเกษตรแห่งประเทศไทย.

Ministry of Education. (2009). **The Basic Education Core Curriculum A.D. 2008**. Office of The Basic Education Commission. Bangkok: Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (in Thai).

ฉนวน อุทโท. (2553). **การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาศสินธุ์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.

Uttho, C. (2010). **A Study of States and Problems of Using Information Technology for Administration in Schools under the Office of Kalasin Primary Education Service Area 3**. The Master of Education Thesis in Education of Kalasin Rajabhat University. (in Thai).

ชูญาอี อุบา. (2557). **ระบบสารสนเทศกับการบริหารสถานศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2557, สืบค้นจาก <https://www.l3nr.org/posts/>.

Uba, Z. (2014). **Information System for Administration in School**. Retrieved March 29, 2014, from <https://www.l3nr.org/posts/>.

(in Thai).

นิวัฒน์ หมวกทอง. (2557). การศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

Muakthong, N. (2014). **A Study of Management of Using Information Technology for Administration in Schools Under the Office of Suratthani Primary Education Service Area 2.** Master of Education Thesis in Education Administration, Suratthani Rajabhat University. (in Thai).

นันทวดี เทียนไชย. (2553). สภาพการนำยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาบริหารจัดการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

Tianchai, N. (2010). **The State of Employing Strategies of Information and Communication Technology (ICT) in Administering Basic Education School in Samutsongkram.** Master of Education Thesis in Education Administration, Muban Chombueng Rajabhat University. (in Thai).

ปถมภรณ์ สุขสอาด. (2552). ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

Suksa-ad, P. (2009). **The Problem of the Information Technology Usage for Administration of Academic Institutions Under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2.**

Master of Education Thesis in Education Administration,
Chandrakasem Rajabhat University. (in Thai).

พรพัสนันท์ พรพุทธิชัย. (2554). สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ
การบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. การศึกษา
ค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Pornputthichai, P. (2011). **The State of the Information Technology
Usage for Administration of Academic Institutions Under
Sukhothai Educational Service Area Office 2.** Master of
Education Thesis in Education Administration, Sukhothai
Thammathirat Open University. (in Thai).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการกระจาย
อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.

The Office of the Basic Education Commission. (2009). **The Process
of Administration Decentralization and Education
Management to the Board Under Educational Service Area
Office and School Define Regulation and Methods for
Administration Decentralization and Education
Management.** Bangkok: Agricultural Cooperative Federation
of Thailand. (in Thai).

สมเดช สีแสง. (2547). คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้

ด้านระเบียบกฎหมาย และพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู.

Sisaeng, S. (2004). **The Handbook for Administration of Basic Education School According to National Education Act.** Chainat: Regulation Knowledge and Teacher Professional Standard Development Club. (in Thai).

สุภาพ เฝ้าเวียงคำ. (2552). ปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

Phaowiangkam, S. (2009). **The Problem and the Requirement of Using the Information Technology of School Under Buriram Educational Service Area Office 3.** Master of Education Thesis in Education Administration, Buriram Rajabhat University. (in Thai).

อนุชา สีหาวัดณ์. (2553). การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

Sihawat, A. (2010). **A Study of Using Information Technology for Administration in Schools under the Office of Chaiyaphum Education Service Area 1.** Master of Education Thesis in Education Administration, Chaiyaphum Rajabhat University. (in Thai).

อนุชา สีหาวัดณ์. (2557). ข้อมูลอัตรากำลัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. สุราษฎร์ธานี.

Sihawat, A. (2014). **Human Resources Rate Data Suratthani Primary Educational Service Area Office 1.** Suratthani. (in Thai).

